

Prof. Dr. Barakonyi Károly (1938 -)

Rector Emeritus, Professor Emeritus

Tanulmányok:

A BME-n 1962-ben **villamosmérnöki**, majd 1968-ban kitüntetéses **gazdasági** mérnöki oklevelet szerzett. Orosz és angol állami nyelvvizsgákkal rendelkezik.

Vállalati munkahelyek:

1962-64 között a DÉDÁSZ **üzemmérnöke**, 1964-1968 között a **hálózatszerelés vezetője**. A villamos hálózatok építésére új szervezési modellt épített fel, az előszerelő telepek létesítés szervezési koncepcióját a későbbiekben a többi áramszolgáltató vállalat is átvette. Kidolgozta és alkalmazta Pécs város kábelezési programjának CPM (akkor még újdonságnak számító) módszerrel való kivitelezési hálótervét. Számítási modellt dolgozott ki a transzformátorok gazdaságos cseréjére. Pályázataival, publikációival a „Kiváló Ifjú Mérnök” címet 5 ízben nyerte el.

1969-1974 között a DÉDÁSZ központi igazgatóságán a **gazdasági tervezés** irányítója: a hat üzletigazgatóság éves terveinek kidolgozására a cég Robotron számítógépére számítógépes modellt fejlesztett ki, amely az évközi havi teljesítések alapján - szezonindex alkalmazásával - az évi várható terv alakulásának becslésére, a terv és a várható érték számításának automatizálására is alkalmas volt. Ez az iparági újdonság a későbbi Dr.Univ és CSc dolgozatok empirikus alapjául is szolgált. Kidolgozta és publikálta a **hálózati veszteség** számítási modelljét az évenkénti leolvasás és számlázás esetére.

Egyetemi pályafutás

1974-től a **Pécsi Tudományegyetem** oktatója: adjunktusa, docense, majd 1990-től professzora.

Az új gazdasági mechanizmus igényeivel összhangban, vállalati tapasztalatai alapján a micro szintű vállalati gazdálkodása által megkövetelt új tantárgyak létrehozására koncentrált. 1975-1981 között hat kötetes **tervezési jegyzetsorozat** (elméleti-módszertani alapok, prognosztika, iparvállalati tervezés, áruforgalom tervezése, agrárszervezetek tervezése, példatár, döntési játékok) készült el, melynek szerkesztője, részben szerzője volt.

Felismerve a mikroszámítógépek jelentőségét, a **táblázatkezelő rendszerek** kiemelkedő alkalmasságát a vállalati tervezés támogatására, vállalati (EMG) külső finanszírozással létrehozta a kar önálló **Mikroszámítógépes Laborját** vállalati alkalmazások fejlesztése és oktatása céljából. Megírta az 540 oldalas „Táblázatkezelő rendszerek” kézikönyvét, amely 6 integrált rendszer kezelését és gyakorlati alkalmazását tárgyalta. A három kiadás kb. 40 ezer eladott példányt jelentett: a kézikönyv a hazai felsőoktatási intézmények és SZÜV oktatási palettájára is felkerült. A témakörrel számos szakcikke is megjelent.

- 1974-ben egyetemi doktori, 1978-ban kandidátusi („**A rendszermódszer és a gazdasági kibernetika kategóriáinak alkalmazása a vállalati tervezésben**” dolgozatával), 1988-ban akadémiai doktori fokozatot szerez a „**Vállalati tervezés technológiája**” c. értekezésével. Mentorai, inspirálói Ladó László, Kindler József és Nemény Vilmos voltak.
- A vállalati tervezés átfogó elméleti-módszertani megalapozását tartalmazó könyvét a KJK jelentette meg „**Számítógépes vállalati tervezés**” címen (1984: Nívódíj), amely kandidátusi értékezésével kapcsolatos kutatásain alapult.

- 1986-ban megalapította az ország első Vállalati Tervezés Tanszékét (később **Stratégiai Management Tanszék**), melynek 2006-ig vezetője volt.
- Elnyerte a **Széchenyi Professori** ösztöndíjat, valamint a **Jean Monnet Title Holder** címet és ösztöndíjat.
- A **Szegedi Tudományegyetem** kinevezett másodállású professzora (2005-2017), ahol Stratégiai Menedzsmentet oktatott. Nyugdíjba vonulásakor az SzTE „**Hon. Professor**” címmel tüntette ki.

Nemzetközi kutatások

Egy évig az USA-ban **Soros és Penn ösztöndíjas** (1989-1990) a U. of Pennsylvania, Wharton School-on, az USA egyik vezető Business School-ján. Peter Lorange professzorral megírták a „**Strategic Management**” könyvüket (KJK, 4 kiadást ért meg). Ezt 2009/2010-ben újra írta és bővített kiadásban kiadta – mindkét munka tananyag lett a rendszerváltás utáni hazai felsőoktatásban. Bekerült Nemzeti Tudástárba, elektronikus változatát is megjelentették. A Wharton School Lauder intézetében folyó nemzetközi *joint venture* kutatásban a magyar terület felelőse volt.

Újabb akadémiai éven át kutathatott **Fulbright Visiting Professorként** (1991-1992) a Wharton School-on. Prof. Thomas Saaty hatására és inspirációjára a stratégiai döntések elméletével, valamint az Expert Choice döntéstámogató rendszerrel foglalkozott. Hazatérve e témakörben magyar és angol nyelvű kurzusokat tartott a graduális és Phd képzésben, valamint nagyvállalati kurzusokon. E témában később könyvet jelentett meg („**Stratégiai döntések**”, 1998, 2004). Számos nagyvállalat stratégia alkotását segítette tanácsadó cégével. Az amerikai tanulmányút során kezdett foglalkozni a vállalati kultúra témakörével is, majd haza térve elindítva szervezeti kultúrával és etikával foglalkozó kurzusait, amiből (társszerzővel) szintén könyv született („**Vállalati kultúra**”).

Hazatérve e témák kutatását OTKA, MKM, OTKT pályázati támogatásokkal folytatta, de hallgatóival a **Stratos, InterStratos** nemzetközi összehasonlító KKV vállalati kultúra kutatásokba is bekapcsolódik. Ezek kutatási eredményeire alapozva több kandidátusi/PhD disszertáció és publikáció született.

Számos európai egyetem **vendégprofesszora** volt: legalább egy hónapot töltött tervezési és stratégiai menedzsment kutatással a Plehanov Institute (1975, Moszkva), Nantes Ecole Superior (1993), Middlesex University (1994, London), Aalborg University (1998, Dánia) stb. intézményekben.

Rektori pozíció

1994-ben a JPTE rektorává választották. Programja szerint az amerikai és nyugateurópai egyetemek **szervezési és vezetési struktúráit** és tapasztalatait kívánta átültetni a hazai gyakorlatba.

- Létrejött a JPTE-n az egyetemi marketing, a stratégiai tervezési és a controlling csoport, a Pécsi Campus egyetemi hetilap, az UniTv, egyetemi informatikai központ, az egyetem saját kft-je, egységesült a továbbképzőrendszer. Rendszeressé vált a kapcsolat és együttműködés a várossal, az egyházmegyével, a hazai és külföldi társegyetemekkel.
- Megvalósult a **fúzió** a Pollack Mihály Műszaki Főiskolával,
- létrejött a Művészeti Kar – ezzel megalakult az első olyan hazai egyetem, mely a tudományok, a művészetek és a sport oktatásával, kutatásával egyaránt foglalkozott.
- racionalizálta az adminisztratív és vezetői testületeket – pl. a PMMF integráció után az összevont adminisztratív létszám kisebb lett, mint a JPTE integráció előtti állománya.
- A MAB látogató bizottsága az JPTE gazdálkodását, irányítási rendszerét **professzionálisnak** minősítette. A rektori ciklust nyitó 100 millió Ft hiány a ciklus végére 1 milliárd Ft többletre módosult.

- Létrejött a fedezet a kiemelkedő teljesítmények elismeréshez (tudományos fokozatok premizálása, Jó Tanuló – Jó Sportoló címek, kiemelkedő publikációk jutalmazása, beruházások, felújítások és beszerzések megvalósítása saját forrásból is stb.).

A JPTE rektoraként bekapcsolódott a **hazai és nemzetközi kapcsolati** hálóba

- Tagja lett a Magyar Rektori Konferenciát irányító szűkebb **grémiumnak**,
- Európai Rektori Konferencia, Alpok-Adria Rektori Konferencia, Duna Rektori Konferencia: ezek **vezető testületeiben** is feladatokat, tisztségeket vállalt.
- Felkérésre tagja lett az Európai Bizottság mellett működő **ESMU**-nak („Európai Committee for Strategic Management of Universities), amely az egyetemek stratégiaalkotásával foglalkozott, beválasztották a **steering committee**-ba.
- 1994-től annak megszűnéséig különböző funkciókban (elnökség vagy bizottságok) aktív tagja volt a **Felsőoktatási és Tudományos Tanácsnak**, amely a mindenkori miniszterelnök tanácsadó testülete volt.
- Az **USA kormányának** rektori vendégeként 6 kiemelkedő amerikai, a **British Council** meghívására 10 UK egyetem vezetési rendszerét tanulmányozhatta. Ezek eredményei beépültek felsőoktatási publikációiba.

Rektori megbízatása alatt és után is kutatási és oktatási területe kibővült a **felsőoktatáspolitikára, az egyetemek irányítása és stratégiaalkotása** témakörrel (e témákban 100-nál több közleménye jelent meg, köztük két meghatározó könyv).

Tudományszervezés

Pályafutása során folyamatosan részt vett a tudományszervezésben is.

- **Vállalati mérnök** korábban a Magyar Elektrotechnikai egyesületben működött, később a Neumann Társaság, az SZVT, MKT munkájában vett részt.
- Két ciklusban ((2006-2011) az MTA **Vezetés- és Szervezéstudományi Bizottság elnökévé** választották, azt követően a Gazdálkodástudományi Bizottság választott tagja.
- 2011-ben köztestületi **közyűlési küldötté** választották.
- Több cikluson át a **Gazdasági Minősítő Bizottság** tagja is volt.

Kutatási és oktatási területei:

menedzsment, stratégiai menedzsment, stratégiai döntések, vállalati kultúra, egyetemek menedzsmentje, európai felsőoktatási térség, egyetemek menedzsmentje.

MTMT: **226 közlemény** (köztük 29 könyv).

MTMT: **Hirsch-index 12**

Fontosabb könyvei:

- Számítógépes vállalati tervezés (1984)
- Táblázatkezelő rendszerek (1987)
- Stratégiai management (1991-2008, 6 kiadás),
- Stratégiai döntések (1998, 2004)
- Vállalati kultúra (2004),
- Rendszerváltás a felsőoktatásban (2004),
- Bologna Hungaricum: Diagnózis és terápia (2009)

Doktori iskolák:

Négy doktori iskolában volt alapítótag, oktató, témavezető vagy törzstag

- Pécsi Tudományegyetem KTK, (alapító, törzstag, oktató)
- Pécsi Tudományegyetem BTK Oktatás és Társadalom DI (alapító tag, oktató)
- Nemzeti Közszerológati Egyetem Hadtudományi Kar (oktató)
- Szegedi Egyetem Gazdaságtudományi Kar (oktató, témavezető)

Ezekben a doktori iskolákban angol és magyar nyelven oktatott.

Tudományos közéleti tevékenység:

- az MTA **Vezetés- és Szervezéstudományi Bizottság elnöke két ciklusban** (2006-2011),
- az MTA **Gazdasági Minősítő Bizottság** tagja,
- a **Felsőoktatási és Tudományos Tanács** tagja 16 éven át (1994-2010).
- **World Bank** felsőoktatási szakértő,
- az amerikai **ASHE** (Association for Studies of Higher Education) tagja,
- az európai **EAIR** (The European Higher Education Society) tagja, konferenciák rendszeres előadója.

Fontosabb elismerések:

- Kiváló Dolgozó oklevél (1966), Kiváló Dolgozó jelvény (1972)
- **Kiváló Ifjú Mérnök** (1965, 1966, 1967, 1968, 1969)
- Kiváló Munkáért kitüntetés (1985)
- Baranya megye **tudományos díja** (1988),
- „Számítógépes vállalati tervezés” **Nívódíj** (1984)
- „Stratégiai Tervezés, „Stratégiai Menedzsment” PTE Az **Év Kiemelkedő** Tudományos Alkotása (2000)
- **Szent-Györgyi Albert díj** (2003) a stratégiai menedzsment iskolateremtő fejlesztéséért
- Magyar Köztársaság Érdemérem **Tisztikeresztje (2006)** stratégiai kutatásokért, a felsőoktatási menedzsment fejlesztéséért
- a Pécsi Közgazdász képzésért **Aranyplakett** (2008),
- Pécsi Tudományegyetem **Professor Emeritusa** (2008),
- „Bologna Hungaricum” PTE Az **Év Kiemelkedő** Tudományos Alkotása (2009)
- Budapesti Műszaki Egyetem **aranydiplomája** (2012)
- **Hon. Prof. University of Szeged** (2014),
- PTE **Rector Emeritusa** (2018),
- PTE **aranygyűrű** (2018),
- Pécs város Rajczy Péter **oktatási díja** (2021),
- a Budapesti Műszaki Egyetem **gyémántdiplomája** (2022),
- Az MTA **Cursus Vitae Aureus** akadémiai életpálya díj (2022).

Fotóművészeti diplomák:

A-MAFOSZ (Magyar Fotóművészeti Alkotókörök Szövetsége) **platina** diploma (2021)

EFIAP (FEDERATION INT. DE L'ART PHOTOGRAPHIQUE) **platinum** diploma (2021)

2022. december 29.